

Mitä tullaan tekemään hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tulevalla hallituskaudella?

Heli Hätönen TtT
neuvotteleva virkamies

Pääministeri Rinteen hallitusohjelma

Kestävän talouden Suomi

**Hiilineutraali ja luonnon
monimuotoisuuden turvaava Suomi**

Suomi kokoaan suurempi maailmalla

Turvallinen oikeusvaltio Suomi

Elinvoimainen Suomi

**Luottamuksen ja tasa-arvoisten
työmarkkinoiden Suomi**

**Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja
mukaan ottava Suomi**

**Osaamisen, sivistyksen ja
innovaatioiden Suomi**

**Suomi 2030 on
sosiaalisesti, ekologisesti
ja taloudellisesti kestävän
kehityksen yhteiskunta.**

Hyvinvoinnin ja terveyden
edistäminen sekä eriarvoisuuden
kaventaminen poikkileikkaavana
teemana strategisissa tavoitteissa

**Sosiaali- ja terveydenhuollon
uudistaminen**

HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN

Mitä se on?

Laaja-alaista

kaikkia hallinnonaloja velvoittavaa terveyteen, hyvinvointiin sekä niiden taustatekijöihin vaikuttamista

poikkihallinnollista ja monitoimijaista yhteistyötä

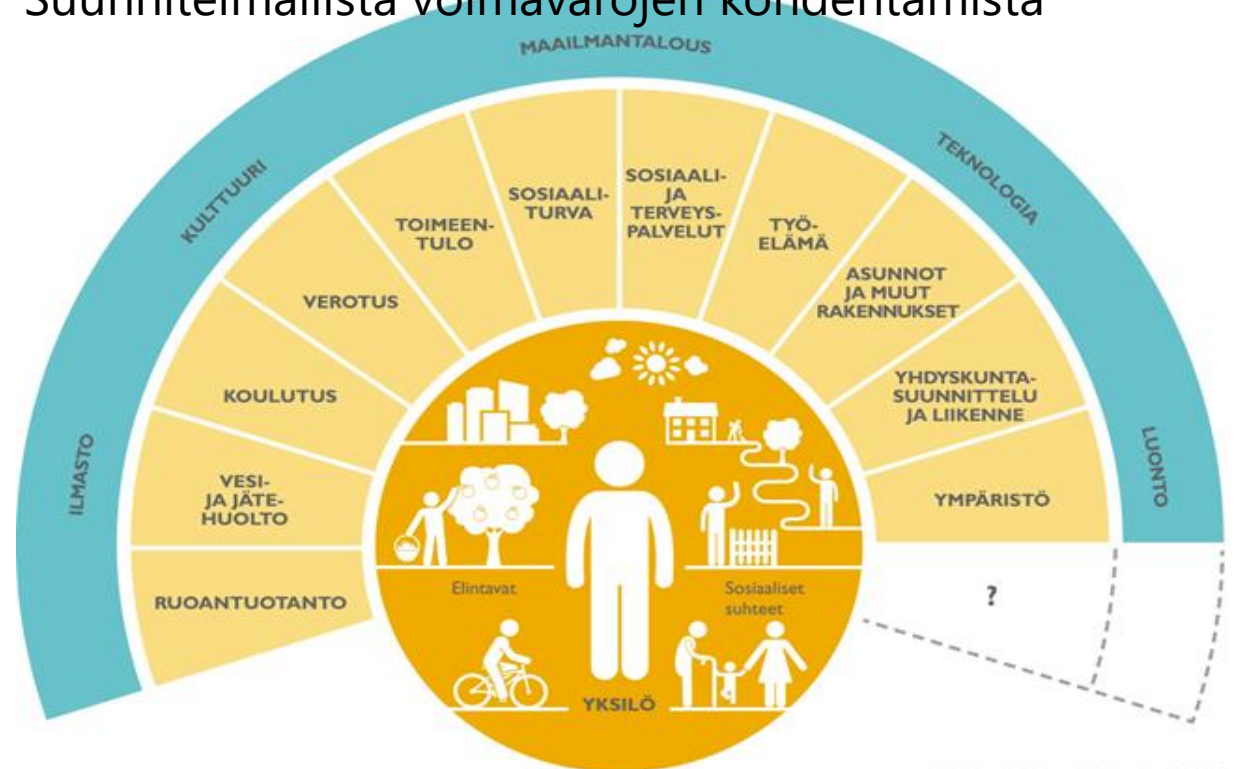
Suunnitelmallista voimavarojen kohdentamista

Mihin sillä pyritään?

- luodaan perusta työ- ja toimintakyvylle
- kavennetaan väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja
- edistetään ja ylläpidetään hyvinvointia, terveyttä, osallisuutta sekä työ- ja toimintakykyä
- vahvistetaan mielenterveyttä
- ehkäistään sairauksia, tapaturmia, syrjäytymistä ja osattomuutta

Keneen se kohdistuu?

- Yksilöön
- Väestöön
- Yhteisöihin
- Elinympäristöön

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

- POIMINTOJA HALLITUSOHJELMASTA

- Edistetään hyvinvointitaloutta investoimalla toimiin, joilla tuetaan hyvinvointia ja terveyttä sekä vähennetään eri palveluiden tarvetta.
- Parannetaan ihmisen mahdollisuuksia tehdä hyvinvointia tukevia valintoja.
- Päätösten hyvinvointi- ja terveysvaikutukset arvioidaan kattavasti.
- Lisätään matalan kynnyksen elintapaohjausta ja ennaltaehkäiseviä toimia.
- Vähennetään riippuvuuksia sekä ehkäistään tapaturmia ja väkivaltaa.
- Vahvistetaan hyvinvointia ja terveyttä edistävien järjestöjen toiminnan edellytyksiä.

HYVINVOINTITALOUS

Hyvinvointitalous on laaja-alainen tapa kehittää poliittista päätöksentekoa, jossa hyvinvointipolitiikkaa ja talouspolitiikkaa käsitellään yhdessä.

Hyvinvointitaloudessa tavoitteena on pitää yhteiskunnassa kaikki osallisina ja varmistaa yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikille.

Tasa-arvon edistäminen, eriarvoisuuden vähentäminen, naisten työllistymismahdollisuuksien parantaminen sekä työ- ja yksityiselämän yhteensovittaminen ovat tärkeitä tavoitteita kestävän talouskasvun kannalta.

Hyvinvoinnin tukeminen on taloudellisesti järkevä investointi myös talouden laskusuhdanteessa.

- Silti tällä hetkellä vain 3% EU:n terveystaloudista käytetään ennaltaehkäisyyn ja 97 prosenttia hoitoon.

HYVINVOINTITALOUS HAASTAA TIETOPOHJAN JA TIEDOLLA JOHTAMISEN

Miten osoitetaan hyvinvoinnin edistymisestä ja eriarvoisuuden vähenemisestä yhteiskunnalle koituvat hyödyt?

Tietopohjaa ja uusia menetelmiä tarvitaan esimerkiksi:

- Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden sekä niissä ilmenevän eriarvoisuuden tunnistamiseen ja seurantaan sekä ilmiön yhteydestä talouteen
- Päätösten vaikutusten ennakoarviointiin (ml. taloustieto)
- Toimenpiteiden vaikutukset, vaikuttavuus ja kustannukset
- Monialaisten ja laajojen ilmiöiden sekä toimenpiteiden uudenaikaiseen tarkasteluun
- Jne.

KUNNAT EDISTÄVÄT HYVINVOINTIA JA TERVEYTTÄ

STM 31 / 08 / 2017

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN KUNNAN STRATEGISESSA JOHTAMISESSA

STM 14/12/2018

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen perustuu laaja-alaiseen yhteistyöhön

julkishallinto - yksityiset toimijat - järjestöt

TIEDOLLA JOHTAMISELLA VAIKUTTAVUUTTA

- Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma
 - Indikaattorit ja kokemustieto
- Seuranta, arviointi ja raportointi
- Vaikutusten ennakoarviointi (EVA) suuntaa päätöksiä ja toimeenpanoa

RAKENTEET JA RESURSSIT KUNNOSSA

- Toimivat toimeenpanon rakenteet
 - Poikkihallinnollinen ohjaus
 - Työryhmät teemoittain
 - Yhteen sovittaminen
- Rahoitus ja henkilöstö mitoitetaan tietoon perustuvaan tarpeeseen

TOTEUTUS TOIMIALOITTAIN

- Tavoitteet, tehtävät ja vastuut määritellään toimialan mukaan

ASUKKAAT OSALLISINA JA AKTIIVISINA TOIMIJOINA

- Asukkaat osallistuvat toiminnan ja palvelujen suunnitteluun, kehittämiseen, toteuttamiseen ja arviointiin.

HENKILÖSTÖN OSAAMINEN AJAN TASALLA

- Johtaminen on laaja-alaista
- Ammattitaito on monipuolista

HYVÄT KÄYTÄNNÖT PYSYVÄÄN KÄYTTÖÖN

- Valitaan parhaat toimintamallit, käytännöt ja työvälineet.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN ON YHTEINEN TEHTÄVÄ

STM 31 / 08 / 2017

JÄRJESTÖT HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄJINÄ – POIMINTOJA HALLITUSOHJELMASTA

Vahvistetaan **sote-järjestöjen** toiminnan edellytyksiä sekä tuetaan järjestölähtöisen työn uudistamista ja monimuotoisuutta.

Käynnistetään yhteistyöohjelma keskeisten kaupunkiseutujen, palveluntuottajien ja **järjestöjen** kanssa asunnottomuuden puolittamiseksi vuoteen 2023 mennessä ja poistamiseksi vuoteen 2027 mennessä.

Järjestöjen roolia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä vahvistetaan ja järjestöjen mahdollisuus tuottaa palveluita turvataan.

Maakuntien ja kuntien välisellä **yhteistyöllä** tuetaan erityisesti lasten ja nuorten, ikääntyneiden, haavoittuvassa asemassa olevien ja paljon palveluja tarvitsevien ihmisten hyvinvointia. Palveluiden avulla vahvistetaan eri-ikäisten ihmisten kykyä huolehtia omasta hyvinvoinnistaan ja terveydestään.

Edistetään vapaaehtoistyössä tehdyn työpanoksen ja osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. Edistetään yhteistyötä **järjestöjen** ja koulujen välillä.

Päättäneen maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelutyön tuloksia hyödynnetään mahdollisimman laajasti. Valtion, maakuntien liittojen ja kuntien sekä yksityisten toimijoiden ja **järjestöjen** välisiä yhteistyökokeiluja edistetään vapaaehtoisuuden pohjalta ja niille selvitetään uusia rahoitusmalleja.

Lapsiperhestrategia. Strategian tavoitteisiin sitoutetaan valtion ohella myös muut julkiset toimijat, etenkin kunnat ja kuntayhtymät, korkeakoulut ja opetuksen järjestäjät, **järjestöt**, seurakunnat sekä elinkeinoelämä.

Työllisyyspalveluiden järjestäjänä toimii julkinen sektori, joka voi tuottaa palveluja yhteistyössä yksityisen ja kolmannen sektorin sekä **järjestöjen** kanssa.

Järjestöjen avustusten ja rahoituksen riittävyyttä seurataan muuttuvassa toimintaympäristössä.

VOISIKO HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA TURVALLISUUDEN EDISTÄMINEN NÄYTTÄÄ TÄLTÄ?

Elinvoiman, kestävän kehityksen ja hyvinvoinnin yhteydet ovat selvät ja ennakoitavissa

- Hyvinvointitalous on vakiintunut ajattelutapa.

Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus ovat vahvasti strategisen johtamisen keskiössä.

- Tiedolla johtaminen perustuu ajantasaiseen monialaiseen tietoon ja hyödyntää kehittyneitä työkaluja.

Eriarvoisuutta aiheuttavat mekanismit tunnistetaan ennakkoon ja päätöksiä kyetään suuntaamaan eriarvoisuutta vähentäviksi.

Yhdyspinnat on tunnistettu ja löydetty uusia joustavia tapoja yhteistyöhön ja palveluiden toteuttamiseen.

- Käytännöt perustuvat tutkittuihin ja hyviksi todettuihin toimintatapoihin.
- Vuorovaikutteiset, osallisuutta vahvistavat digitaaliset palvelut tukevat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistaminen

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Ihmislähtöiset peruspalvelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistaminen – palvelut ja rakenne samaan suuntaan

TULEVAISUUDEN SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS -OHJELMA

- Palveluiden saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen
- Toiminnan painotuksen siirtäminen ehkäisevään ja ennakkoivaan työhön
- Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen
- Palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen
- Kustannusten nousun hillitseminen

**Ihmislähtöiset
sote-palvelut
uusissa
maakunnissa**

SOTE-RAKENNEUUDISTUS

18 maakuntaa: sote-palvelut,
pelastustoimi
5 yhteistoiminta-aluetta

MAAKUNTIEN MONIALAISUUS / Parlamentaarinen valmistelu

MAAKUNTIEN VEROTUSOIKEUS / Parlamentaarinen valmistelu

Uudenmaan sote-erillisratkaisu

- Osana sote-uudistusta selvitetään Uudenmaan sote-erillisratkaisua.
- Syksyn 2019 aikana selvitetään, millä tavalla sosiaali- ja terveystalouden ja pelastustoimen järjestäminen toteutettaisiin Uudellamaalla.
- Erillisratkaisu voisi koskea koko Uuttamaata, pääkaupunkiseutua tai Helsinkiä.
- Selvityshenkilönä toimii kaupunkineuvos Kari Nenonen ja ohjausryhmää johtaa ministeri Krista Kiuru.
- Alueen kunnat ovat tiiviisti mukana selvityksen valmistelussa.
- Selvitys valmistuu vuoden 2019 loppuun mennessä.

Kunnat palvelujen tuottajina

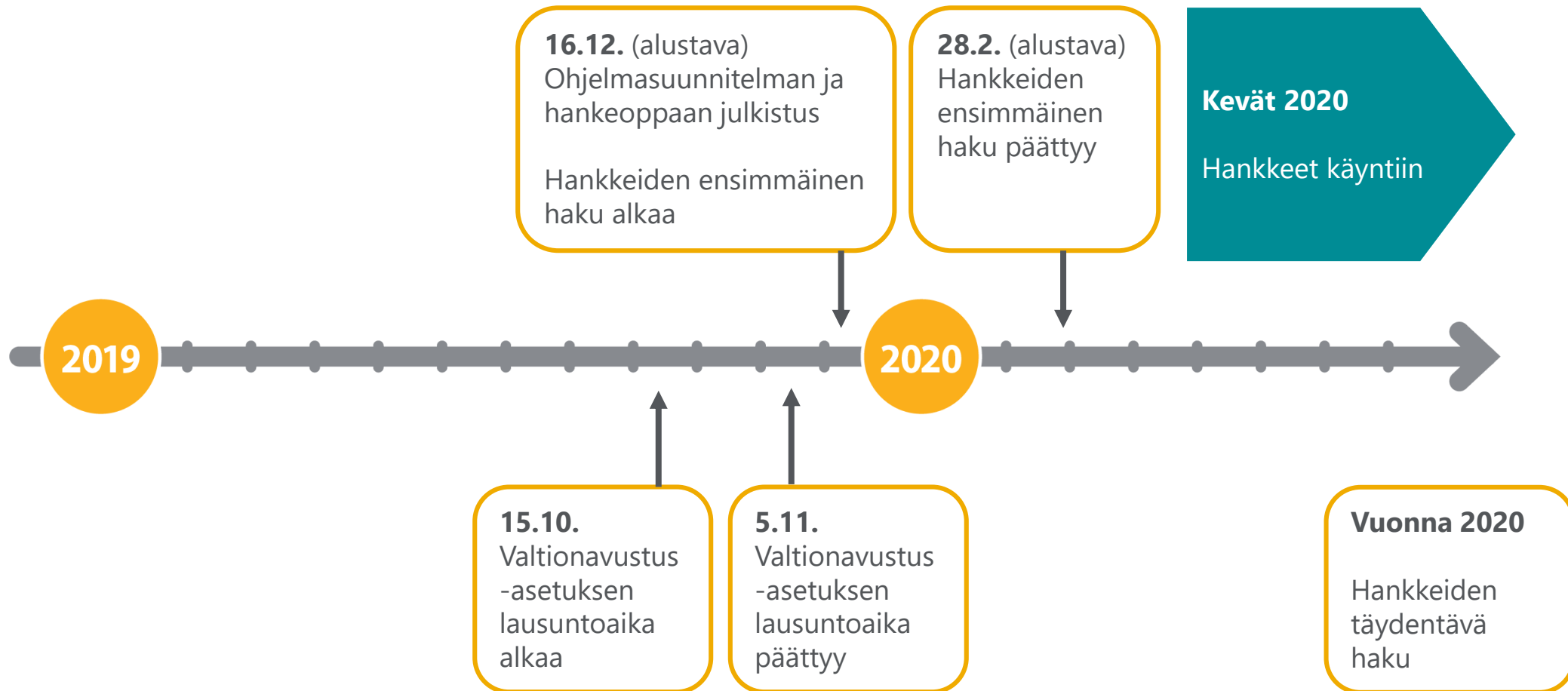
- Kuntien rooli sote-palvelutuotannossa ratkaistaan erillisselvityksen pohjalta.
- Selvitys tehdään vuoden 2019 loppuun mennessä osana sote-uudistusta.
- Kuntien omia näkemyksiä kartoitetaan verkkokyselyllä.
- Selvityksessä tarkastellaan muun muassa:
 - oikeudellisia reunaehtoja kuntien tuottajarooliin tulevassa sote-rakenteessa
 - mahdollisia malleja kuntien tuottajarooliin
 - kuntatuottajuuden vaikutuksia perusoikeuksien toteutumisen näkökulmasta
 - taloudellisia näkökulmia palvelujen tuottamisrooleihin

Valtionavustukset alueiden kehittämishankkeisiin

- Maakuntien kehittämis- ja käyttöönottohankkeiden rahoitus toteutetaan valtionavustuksina.
- Ensimmäinen valtionavustushaku pyritään avaamaan vuoden 2019 aikana. Täydentävät haut seuraavina vuosina.
- Valtionavustushankkeiden hakijana ja hallinnoijana on jokin alueen maakuntien kuntien yhdessä sopima kunta tai kuntayhtymä.
- Valtionavustuksen myöntämisen edellytykset, kriteerit ja rahoituksen aluekohtaiset enimmäismäärät on kirjattu asetukseen.
 - Asetusluonnos on julkaistu lausunnoille 15.10.
- Käytettävissä olevan rahoituksen kokonaissumma on noin 70 miljoonaa euroa vuonna 2020.

Valtionavustushankkeiden aikataulu

stm.fi ›
@STM_Uutiset ›

